

Sfârșitul termenelor limită? Europa pregătește "licențe nelimitate" pentru substanțele active

Автор(и): Растителна защита
Дата: 30.01.2026 Брой: 1/2026

După eșecul planurilor de restricționare, Bruxelles analizează o schimbare radicală prin introducerea de licențe cu durată nelimitată pentru substanțele active. Avocații avertizează că eliminarea termenelor de expirare inversează regulile jocului. În loc ca producătorul să fie obligat să demonstreze periodic că produsul său este sigur conform celor mai recente standarde științifice, povara va cădea asupra societății și a regulatorilor.

Politica europeană de protecție a plantelor ia o întorsătură bruscă. Cu doar un an în urmă, subiectul principal la Bruxelles era strategia „De la fermă la furcă” și planul SUR de reducere a pesticidelor cu 50%. Astăzi, în urma protestelor masive ale fermierilor și a șocurilor politice, Comisia Europeană (CE) se îndreaptă în direcția opusă – spre eliminarea barierelor și asigurarea utilizării pe termen lung a produselor de protecție a plantelor.

Capcana administrativă

Până acum, reglementarea europeană impunea ca substanțele active să treacă printr-o reevaluare științifică strictă la fiecare 10-15 ani. Când licența unui pesticid expira și Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor (EFSA) nu era pregătită cu noua evaluare, Comisia Europeană prelunga automat autorizația cu 1 an. Acest lucru s-a întâmplat în mod repetat, lăsând produsele pe piață legal, cu evaluări de siguranță expirate.

Pentru a preveni ca fermierii să rămână fără produse din cauza întârzierilor birocratice, Comisia a făcut în practică uz extensiv din așa-numitul Articol 17 (prelungire administrativă). Acesta permite prelungirea administrativă a licențelor pentru substanțe – adesea cu un an, în mod repetat. Rezultatul: zeci de pesticide rămân pe piață cu ani după expirarea licenței originale, fără să fi trecut un nou control de siguranță cu succes.

Cazul „Glifosat”: Comisia decide singură

La sfârșitul anului 2023, cazul celui mai utilizat erbicid – glifosatul – a demonstrat clar hotărârea Bruxelles-ului. În ciuda datelor contradictorii privind carcinogenitatea și a lipsei unei majorități politice între statele membre (Germania s-a abținut, Franța dorea restricții), Comisia a luat atunci lucrurile în propriile mâini.

Invocând lipsa de dovezi concludente de nocivitate în raportul EFSA, CE a prelungit unilateral autorizația glifosatului pentru perioada maximă de 10 ani (până în 2033). Această decizie, acoperită pe larg de mass-media europeană, a stabilit un precedent: industria a primit un semnal că produsele sale vor fi protejate, chiar și sub presiune publică puternică.

Noul plan: Licențe fără dată de expirare?

Schimbările reale, însă, sunt încă de venit. Potrivit unui articol din ianuarie 2026 din *Handelsblatt*, Direcția Generală SANTE a CE pregătește așa-numita „Simplificare Omnibus”. Scopul este eliminarea completă a necesității de reevaluări periodice pentru majoritatea substanțelor.

Ce prevede schimbarea:

- **Aprobări cu durată nelimitată:** În loc să solicite reînnoire la fiecare 10 ani, substanțele active vor primi o licență pentru o perioadă nedeterminată.

- **Excepțiile:** Verificări regulate vor exista doar pentru cele mai periculoase substanțe chimice (așa-numiții „candidați pentru substituție”). Toate celelalte vor fi considerate sigure până la proba contrarie.
- **Perioade de grație mai lungi:** Perioada de grație pentru utilizarea produselor deja interzise ar putea fi extinsă de la 18 la 36 de luni.

Atacul juridic: Se încalcă legea?

Planul pentru „licențe cu durată nelimitată” întâmpină deja o rezistență acerbă. Firma de avocatură autorizată *Geulen & Klinger* a emis o declarație că o astfel de schimbare este ilegală.

Avocații avertizează că eliminarea termenelor de expirare inversează principiul urmat până acum. În loc ca producătorul să fie obligat să demonstreze periodic că produsul său este sigur conform celor mai recente standarde științifice, povara va cădea asupra societății și a regulatorilor – aceștia vor trebui să demonstreze că un produs este dăunător pentru a-l opri. Aceasta, în practică, „cimentează” vechile formule pe piață pentru decenii.

Ce urmează?

Europa se află la o răscruce. Pe de o parte sunt fermierii, care insistă asupra predictibilității și a mai puținei birocratii după ani de incertitudine. Pe de altă parte sunt organizațiile de mediu și oamenii de știință, care văd un risc pentru sănătate și mediu în noul plan.

Se anunță o luptă dură în Parlamentul European și în instanțe, care va determina dacă agricultura europeană se îndreaptă pe calea dereglementării.

Surse:

1. *Handelsblatt*: "EU-Änderungen bei Pflanzenschutzmitteln laut Gutachten rechtswidrig" (Ianuarie 2026)
2. *ORF.at*: "Glyphosat: EU-Kommission verlängert Zulassung um zehn Jahre"
3. *Regulation (EC) No 1107/2009 concerning the placing of plant protection products on the market*